

PŘÍČINY STRESU VE MĚSTĚ

Předkládaná práce je velmi obsáhlá, čítá celkem 97 stran (včetně příloh), skládá se z nejobsáhlejší rešeršní části, teoretické části a části empirické. Obsahem práce je fenomén města, který s sebou mj. nese i vysoký stresový potenciál pro jeho obyvatele.

V úvodu nám autorka představuje cíle své práce – shrnout a systematizovat městské stresory v části teoretické a dále zjistit v části empirické, co vyvolává ve městě stres a zda některé z těchto stresorů jsou důvodem pro rozhodnutí se z města odstěhovat.

V části rešeršní autorka čerpá z mnoha literárních zdrojů. Oceňuji, že takto nabízí poměrně plastický pohled na danou problematiku, takže např. pohled na město není pouze jednostranný, město je zde prezentováno – zjednodušeně vyjádřeno – nejen pouze jako zdroj stresu (i když toto převažuje), ale také jako zdroj mnoha pozitivních záležitostí. Malý otazník mi naskočil u zařazení stresorů jako je nedostatek spánku, nespokojenost a pocit bezmoci, mezilidské vztahy atd. do kapitoly o hlavních městských stresorech, neboť tyto stresory nejsou vnímány jako typicky městské, vyskytují se u lidí „napříč prostředím“. Je evidentní, že se v rešeršní části autorka snažila poctivě podat co nejpodrobnější výklad dané problematiky. Text je velmi hutný, informace jsou zde nahuštěny, místy pro mě bylo poměrně náročné se na text soustředit. Tato poznámka se týká rovněž nepříliš přehledné kapitoly 3.5.1., kde se zorientovat v záplavě pohnutek ke stěhování bylo velmi obtížné. Mj. v této kapitole mě trochu zarazila formulace týkající se koncepce A. Maslowa, která pro nezavěšené čtenáře může být zavádějící.

V následující teoretické části autorka prezentuje některé modely příčin stresu ve městě (u některých z nich neuvádí rok jejich vzniku) a v závěru této části nám autorka představuje svůj model městských stresorů (se snahou o jejich systemizaci) – čili úspěšně splnila jeden z cílů této práce. Autorka projevuje kritický náhled, je si vědoma úskalí a omezení, které její model má, což oceňuji. Není mi ale zcela jasné, jestli a jak tento svůj model autorka hodlala použít jako východisko pro část empirickou.

Metodologickou část považuji za poměrně zdařilou, oceňuji věcnou a logickou argumentaci autorky pro zdůvodnění jednotlivých kroků. Její přístup k výzkumu samotnému je střízlivý a přemýšlivý, autorka zde rovněž neopomíjí omezení svého zkoumání a s těmito omezeními pracuje. Ráda bych vyzdvihla kapitolu o zpracování získaných dat. Mé poznámky se týkají výzkumného vzorku – zde bych (přestože něco málo se dozvídáme až v kapitole Shrnutí a diskuze) uvítala jeho bližší specifikaci (např. věk, typ bydliště, ekonomická situace rodiny jednotlivých informátorů atd.). U obhajoby bych se ráda dozvěděla, jak autorka rozlišovala kategorie „co lidem ve městě vadí“ a „co lidi ve městě stresuje“. Podle pocitů? Jak zjišťovala jejich intenzitu? Vždyť i drobné, ale opakující se nepříjemnosti jsou stresorem (mj. viz s. 28), vždyť i to, co lidem vadí, v nich vzbuzuje negativní pocity. A konkrétně „velké množství lidí“ je zařazeno jak do kategorie „co lidem ve městě vadí“, tak i do kategorie „co lidi ve městě stresuje“ ???

I přes uvedené připomínky považuji práci za zdařilou a doporučuji ji k obhajobě s navrhovaným ohodnocením 2+.